

# Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Cefnogi elusennau, gwirfoddolwyr a chymunedau

## 4. Gwirfoddolwyr

### 4.13 Treuliau gwirfoddolwyr



Mae ad-dalu treuliau yn fater cyfle cyfartal. Bu i ymchwil a wnaed i bobl hŷn a gwirfoddolwyr rai blynyddoedd yn ôl ddarganfod mai'r rhwystr pennaf i gymryd rhan oedd diffyg taliadau ar gyfer mân dreuliau. Mae gwirfoddolwyr yn rhoi anrheg amser - anrheg sydd â gwerth ariannol sylweddol. Ni ddylid disgwyl iddynt roi arian hefyd; nid yw pawb mewn sefyllfa i allu gwneud hyn. Mae peidio â thalu treuliau i bob pwrpas yn allgáu'r rheini na all 'fforddio' gwirfoddoli i'ch mudiad.

Dylid cynnig treuliau i wirfoddolwyr, hyd yn oed os ydynt yn dewis peidio'u derbyn. Dylai'r dulliau ar gyfer hawlio treuliau fod yn ddiraffferth.

### Treuliau, treth a budd-daliadau

Mae Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (HMRC) a'r Adran Gwaith a Phensiynau yn cydnabod y canlynol fel treuliau dilys i wirfoddolwyr:

- teithio yn ôl a blaen o'r fan lle mae'r gweithgaredd gwirfoddol yn digwydd
- teithio yn ystod y gwirfoddoli
- prydau bwyd a geir yn ystod y gwirfoddoli (ystyrir bod hyd at £5 yn rhesymol)
- costau postio a ffonio
- gofal plant a dibynyddion eraill yn ystod oriau'r gwaith gwirfoddol
- cost dillad amddiffynnol neu arbennig

Dylai treuliau a delir i wirfoddolwyr fod y costau gwirioneddol yr aethpwyd iddynt, gyda derbynebion pan fo'n bosib. Dylai taliadau milltiredd fod ar gyfradd 'resymol' – er enghraifft, o fewn cyfyngiadau HMRC. Gosodir y rhain ar lefel sy'n ystyried costau dibrisio a chostau eraill megis tanwydd.

Dyma [gyfraddau milltiredd cymeradwy HMRC](#) (a ddiwygiwyd yn 2011 – 2012):

Ceir a faniau	45c y filltir am y 10,000 milltir gyntaf, 25c y filltir dros 10,000
Beiciau Modur	24c y filltir
Beiciau	20c y filltir

Caniateir 5c ychwanegol y filltir am bob teithiwr ychwanegol.

Fe'ch cynghorir i edrych ar wefan HMRC i gael y cyfraddau cymeradwy diweddaraf.

Dylid cyflwyno derbynebau, tocynnau trê neu fws fel tystiolaeth o wariant.

Mae rhai mudiadau yn diffinio cyfyngiad daearyddol/cyfyngiad ar bellter neu uchafswm i reoli faint o dreuliau a ad-delir.

Mae'n bosib i wirfoddolwyr gael eu talu ymlaen llaw ar gyfer gwariant a ragwelir cyn belled bod tystiolaeth briodol o'r gwariant yn dilyn.

Er enghraifft, os yw costau teithio'r gwirfoddolwr yn ôl a blaen i'r man gwaith yn £20 y mis mewn teithiau bws, mae'n bosib talu £20 i'r gwirfoddolwr ar ddechrau'r mis fel nad ydynt ar eu colled trwy orfod hawlio'r costau hynny'n ddiweddarach.

Nid yw hyn yn newid y ffaith mai dim ond costau dilys sydd wedi codi neu a fydd yn codi y gellir eu had-dalu heb effeithio ar sefyllfa'r gwirfoddolwr o ran budd-daliadau. Bydd angen yr un math o brawf, derbynebaw er enghraifft, i ddangos sut y gwariwyd yr arian.

Ni ddylid rhoi swm gosodedig i dalu treuliau gwirfoddolwyr e.e. lwfans cinio gan fod yn rhaid i dreuliau fod am wariant gwirioneddol.

Ni ddylech gael eich temtio i dalu mwy na'r hyn a wariwyd. Gallai hyn beryglu unrhyw fudd-daliadau y mae gwirfoddolwyr yn eu cael, ac o bosib achosi sancsiynau ar y budd-daliadau.

Gellir ystyried taliadau treuliau sy'n **fwy** na chostau gwirioneddol y gwirfoddolwyr fel taliad am y 'gwaith' a wnaethpwyd ganddynt. Gellid ystyried hyn (gan dribiwnlys neu gorff tebyg) fel perthynas dan gontract, gan roi hawliau cyflogaeth i'r gwirfoddolwyr - gan gynnwys y cyflog lleiafswm cenedlaethol.

Mae rhai mudiadau yn gwneud taliadau i wirfoddolwyr fel 'honoraria'. Tra bod HMRC yn derbyn taliadau unigol fel rhoddion di-dreth, gall taliadau o'r fath effeithio ar fudd-daliadau. Os disgwylir yr honorariwm mewn unrhyw ffordd, gall gael ei ystyried fel taliad ar gyfer gwasanaeth, ac felly'n effeithio ar statws cyfreithiol y gwirfoddolwyr.

Dylai honorariwm fod yn daliad unigol dilys fel 'diolch'. Os yw hyn yn ddisgwylidig, neu'n cael ei roi'n rheolaidd, bydd yn cael ei drin fel unrhyw incwm trethadwy arall.

## Treuliau a Chymorth Rhodd

Os yw gwirfoddolwr yn dewis **peidio** â hawlio'r swm y mae ganddo'r hawl i'w gael ar gyfer ei dreuliau, ni ellir hawlio Cymorth Rhodd ar y swm hwn. Serch hynny, gall y gwirfoddolwr hawlio treuliau a dewis ad-dalu hyn fel Cymorth Rhodd.

Bydd [rheolau arferol Cymorth Rhodd](#) yn berthnasol a dylai yna fod tystiolaeth o drafodyn clir yn dangos rhodd ariannol gan y gwirfoddolwr i'r mudiad.

## Polisi treuliau

Bydd polisi treuliau ysgrifenedig yn sicrhau bod eich gwirfoddolwyr yn gwybod beth yw eu hawliau parthed treuliau yn ogystal â'r trefniadau ar gyfer eu hawlio.

Efallai y dylech roi terfynau synhwyrol ar rai treuliau, i atal camddealltwriaeth, neu embaras os rhoddir derbynebion am wariant i chi na allwch eu fforddio. Bydd eich terfynau'n dibynnu ar gostau lleol a'ch sefyllfa ariannol. Dylai fod yn ddigonol caniatáu i'ch gwirfoddolwyr gael tamaid o fwyd poeth a diod – mae hyd at £5 yn sicr yn rhesymol.

Mae hefyd yn rhesymol gofyn i wirfoddolwyr ddefnyddio'r math rhataf o drafnidiaeth gyhoeddus. Gall fod yn angenrheidiol i rai gwirfoddolwyr ddefnyddio tacsï - oherwydd anabledd, er enghraifft, neu i gael gweithiwr cymorth neu ofalwr gyda nhw. Mae'n werth ystyried anghenion unigol fel y rhain pan fyddwch yn amcangyfrif eich cyllideb ac yn ystyried eich polisi treuliau.

Yn gyffredinol fe'ch cynghorir i anelu at gydraddoldeb rhwng cyfraddau treuliau ar gyfer staff ac ar gyfer gwirfoddolwyr. Ni fyddai llawer o gyfiawnhad, er enghraifft, dros fabwysiadu cyfraddau milltiredd gwahanol ar gyfer staff a gwirfoddolwyr yn yr un mudiad.

Gallai polisi treuliau gynnwys:

- Pa gostau yn union y gellir neu na ellir eu hawlio, a pha gyfradd a delir
- Yr hyn a ellir neu na ellir ei hawlio ar ran cleient lle mae'r gwirfoddoli yn cynnwys cyfeillio, ymweld neu deithiau i weithgareddau cymdeithasol
- Y drefn ar gyfer hawlio, h.y. pa bryd, ar ba ffurflenni a pha gofnodion neu dderbynebau sydd angen eu cyflwyno i wneud cais
- Yr hyn sy'n digwydd ar ôl hawlio, a'r dull talu - arian parod, siec, yn syth i gyfrif banc.
- yr hyn a ddigwydd os gwneir hawliad twyllodrus.
- Sut y byddwch yn cefnogi gwirfoddolwyr sydd angen cymorth i lenwi'r ffurflenni.

## Gwybodaeth bellach

Mae'r [Safon Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr](#) (Dangosydd 5.3) yn ei gwneud yn ofynnol y ceir polisi clir ar ad-dalu mân dreuliau gwirfoddolwyr, sydd wrth wraidd ethos y mudiad ac sy'n ystyried sefyllfa ariannol y mudiad.

Gweler hefyd: 4.1.1 [Gwirfoddolwyr a'r Gyfraith](#)  
4.12 [Gwirfoddolwyr a Budd-daliadau Lles](#)

Adran Gwaith a Phensiynau

Ffôn: 020 7712 2171

[www.gov.uk/volunteering/pay-and-expenses](http://www.gov.uk/volunteering/pay-and-expenses)

[Adran Gwaith a Phensiynau/WCVA Canllaw i Wirfoddoli](#)

Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi

[www.hmrc.gov.uk/charities/gift\\_aid/rules/vol-expenses.htm](http://www.hmrc.gov.uk/charities/gift_aid/rules/vol-expenses.htm)

### Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw berson weithredu neu wrthod gweithredu arno.

### Am rhagor o wybodaeth cysylltwch â

#### Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

*Tŷ Baltig, Sgwâr Mount Stuart, Bae Caerdydd, Caerdydd, CF10 5FH*

**Elusen Gofrestredig:** 218093

**Ffôn:** 0800 2888 329

[help@wcva.org.uk](mailto:help@wcva.org.uk)

**Ffacs:** 029 2043 1701

[www.wcva.org.uk](http://www.wcva.org.uk)



Ffôn: 0800 2888 329

[www.wcva.org.uk](http://www.wcva.org.uk)

Cynhyrchwyd gan WCVA, Cynghorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli  
**Wedi ei ddiweddarau:** 10/01/2017